

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Батрак Д.Г.

студентка,

Науковий керівник: Скакун Ю.Є.

кандидат юридичних наук, асистент,

асистент кафедри цивільного права № 2,

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ДО ПИТАННЯ ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАКРІПЛЕННЯ ДОГОВОРІВ ГРИ ТА ПАРІ

Тяга до азарту притаманний людям ще з найдавніших часів. Цей факт підтверджується знахідками археологів, що свідчать про використання ігор та парі в Єгипті за 3500 років до нашої ери, в Індії за 3000 років до н. е., в Греції та Римі [8, с. 10]. У зв'язку з набранням популярності серед населення стало необхідним закріплення гри та парі на законодавчому рівні. Вперше на законодавчому рівні регулювання інституту азартних ігор було здійснено давньоримським правом, що відзначив своє диференційоване ставлення до ігор і парі [7, с. 31]. В III ст. до н. е. в Стародавньому Римі було введено закон, який забороняв проведення азартних ігор «Lex aleatoria» [8, с. 10].

В ст. 203-2 Кримінального Кодексу України [1, с. 88] та Законі України «Про заборону грального бізнесу в Україні» [2, с. 536] передбачена відповідальність за зайняття гральним бізнесом. У зв'язку з цим, в Цивільному Кодексі України відсутнє закріплення гри та парі, а також на сьогодні відсутній окремий закон, який регулював би вищевказані питання.

Неналежний рівень нормативного регулювання договорів гри та парі в Україні, ускладнений доктринальною невизначеністю правової природи цих правовідносин, надає додатковій актуальності питанням наукового аналізу іноземного законодавства у сфері договорів ігрового ризику на прикладі регулювання цих відносин найбільш розвиненими країнами континентального та англо-американського права (зокрема Франції, Німеччини, Росії тощо). В Російській Федерації громадяни мають право на гру та парі, але їх позови, які виникають з гри або парі не підлягають судовому захисту крім випадків, визначених законом [4]. В Цивільному Кодексі Франції (глава « Про гру та парі») передбачено, що закон не передбачає можливості подачі позову про стягнення боргу, який виник із гри, або оплати парі [5]. В КНР такі дії забороняються. В США встановлено загальнодозвільний режим легалізованих видів ігор та парі [9, с. 23].

На мою думку доцільно буде скасувати ст. 203-2 Кримінального Кодексу України [1, с. 88]. та Закон України « Про заборону грального бізнесу в Україні» [2, с. 536]. та закріпити на законодавчому рівні договір гри та парі з

наступними особливостями: такий договір є реальним; алеаторним; він може бути як одностороннім, так і двостороннім.

Договір вважається реальним оскільки вважається укладеним з моменту, коли учасник зробить ставку – плату за участь гравця в азартній грі.

Договір про проведення ігор і парі є оплатним, оскільки матеріального надання у вигляді ставки, яку здійснюють однією стороною, протистоїть ймовірність отримання від іншої сторони в разі настання позитивного результату гри матеріального надання у вигляді виграшу. У зв'язку з тим, що ставкою протистоїть не сам виграш, а лише ймовірність його отримання, даний договір прийнято відносити до так званих ризикових (алеаторного) договорів.

Залежно від виду гри і суб'єктного складу учасників договір про проведення ігор і парі може бути як двостороннім, так і одностороннім. Такий договір є умовною угодою, оскільки виникнення прав та обов'язків сторін залежить не тільки від факту укладення договору і його умов, але і від того, чи виявиться результат гри позитивним хоча б для однієї зі сторін [3].

Закріплення в Цивільному кодексі України договору гри та парі буде сприяти виходу ігорного бізнесу з тіньової економіки, розвитку ігорно-туристичної галузі [6, с. 56], збільшення доходів державного бюджету. Важливою є розробка спеціального закону, який буде визначати зміст та сутність договору, загальні умови проведення та організації гри та парі, права та обов'язки сторін, умови та порядок ліцензування такої діяльності, коло контролюючих органів та їх повноваження, відповідальність за порушення вимог закону.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України // Відомості Верховної Ради України ВВР. – 2013. – N 9-1N, N 11-12, N 13. – ст. 88.
2. Про заборону грального бізнесу в Україні : Закон України від 11.08.2013 // (ВВР). – 2009. – N 38. – ст. 536.
3. Проект Закону України «Про азартні ігри в Україні» від 03.11.2010 року, внесений Міністерством фінансів України.
4. Гражданский Кодекс РФ от 30.11.1994 – [Электронный ресурс]. Режим доступа : http://base.garant.ru/10164072/59/#block_2058.
5. Цивільний Кодекс Франції – [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://pnu.edu.ru/ru/faculties/full_time/uf/iogip/study/studentsbooks/histsources2/igpzio49/.
6. Афанасьев Зб. наук. праць IV Міжнар. наук.-прак. конф. – Донецьк : ДІТБ, 2006. – С. 54–59.
7. Барон Ю. Система римського цивільного права. Вип. третій. Книга IV : Зобов'язальне право. – СПб. – 1910. – С. 30–36.
8. Романов С.Н. Гральний бізнес в Росії. Історія, законодавство, оподаткування, ліцензування. / Рязань : Узоречье, 1999 р., С. 10.
9. Short History of Gaming and Regulatory Control in Nevada Gaming Law. The Authoritative guide to Nevada Gaming Law. Zionel Sawyer and Collins. Las Vegas and Reno, Nevada. Third Edition, 2000. С. 1–28.